

Nagyvárad Esti Lap

Bevezető: Oradea Printul Carol
(Bailégi Domb-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Oradea Regis Ferdinand (Rákóczi-ut)

Lloyd George éles támadása Franciaország ellen

Félhivatalos magyarázat Poincaré beszédéről
— Az Esti Lap eredeti távirata —

Londomból jelentik: Poincaré senlisi beszédét a Cityben úgy magyarázzák, hogy a francia miniszterelnök a szakértői bizottság kiküldéséről hallani sem akar. A City teljesen helyesli Baldwin politikáját és elkerülhetetlenül szükségesnek tartja, hogy Franciaország engedjen merev álláspontjából.

Lloyd George az alsóházban nagy beszédet mondott és éles támadást intézett Franciaország ellen.

— Tegyük fel — ugymond — holnap a Ruhr-kérdést és azonnal elintéződik, létrejön-e ezzel Európa békéje, megtudja-e védeni Anglia gazdasági jólétének feltételeit. Meg tudja-e védeni, amikor Franciaország nemcsak elpusztult területeit építi újjá, de új gyárakat, dokkokat, csatornákat és vasutvonalakat épít, kereskedelmi tengerészetét pedig egy millió tonnánál többel fokozza. Ez a nagy kérdés.

Lord Curzon angol külügyminiszter tegnap fogadta a francia és olasz nagykövetet. A fogadtatáson lord Curzon kijelentette, hogy az angol kormány meglepődött Poincaré senlisi beszédén. A londoni lapok élesen kommentálják Poincaré beszédét és leplezetlenül amellett foglalnak állást, hogy ha Poincaré a szakértői bizottságról hallani sem akar, akkor elkerülhetetlen, hogy Anglia Franciaországra nyomást gyakoroljon.

Párisi jelentés szerint félhivatalos francia közlemény megállapítja, hogy Poincaré miniszterelnök senlisi beszéde Baldwin és Curzon csütörtöki beszéde előtt hangzott el, tehát nem tekinthető az angol kormány nyilatkozatára adott válasznak.

Párisból jelentik: Andre Tardieu Poincaré senlisi beszédét bírálva azt fejtegeti, hogy Poincaré és Theuniss ama kiállítását, hogy a Ruhr-vidékről csak akkor vonulnak el, ha a franciák és belgák megkapták a jóvátételt, másnak, mint képtelenségnek nem mondható. Tisztában

kell lenniük azzal, hogy kezükben a produktív zálog megszűnt, a telepek végeladása, melyet most folytatnak, nem nevezhető a Ruhr-vidék kihasználásának. Az egész világ tudja, hogy Franciaország és Belgium a Ruhr-területen nem tett szert fizetési

Bratianu nem teljesíti a francia hitelezők tulzott követeléseit

Bukaresti tudósítónk távirata

Az Adeverul írja: Azok a hírek, amelyekben eddig Vintila Bratianu pénzügyminiszter külföldi utjáról beszámoltunk, kezdenek mindenfelől beigazolódni: Lényegében a következőkről van szó:

A C. F. R. újjászervezéséhez szükséges kölcsönt már megkapta Bratianu.

A természeti kincsek értékesítésére vonatkozó tárgyalások még csak az elvi megbeszélések stádiumában vannak és általános jellegűek.

Egy nagyobb kölcsön felvétele egyelőre lehetetlen.

A kincstári bonok konszolidációjának munkája befejezéshez közeledik.

A francia hitelezőkkel még folynak a tárgyalások.

Mindezekkel a kérdésekkel

eszközökre, a balsikert mutatja, milyen nehézségek kerültek útjukba. Siker esetén nem merültek volna fel a mai akadályok.

Berlinből jelentik: A megszállt és nem megszállt területek közötti forgalmi zárlat a közel fekvő városokban rendkívüli izgalmat keltett. Az életbeléptetett rendszabályok következtében a Rajna-vidék gazdasági életébe nagy bonyodalmak előtt áll. A határt átlépni akaró számos németet elfogtak.

kapcsolatban az Adeverul illetékes helyről a következőképpen értesül:

A Zaharoff-Wickers pénzcsoport átvette a C. F. R.-nek szükséges anyagszállítás finanszírozását, ugyszintén vállalta új vonalak építtetését is. Azt az egyetlen garanciát kéri Zaharoffék, hogy a C. F. R. autonóm intézmény legyen, reálisan garantált büdzsével. Arról szó sincs, hogy Zaharoffék idegeneket kívánnának beültetni az új autonóm C. F. R. igazgatóságába.

Párisban csak a francia hitelezőkkel tárgyalt Vintila Bratianu, de mint illetékes helyről jelentik, nem állt be ezekben a tárgyalásokban semmiféle szakítás, csak az történt, hogy a román kormány tulzottnak találta a franciák követelését.

Ulain súlyos panama-vádja a magyar képviselők ellen

Izgalmas jelenetek a nemzetgyűlésen

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Lendvai-Lehner István ceglédi programbeszéde alkalmával, amikor Héjjas Iván és Prónay is megjelentek, Ulain Ferenc képviselő is felszólalt, a Szózat című kurzuslap vezére, aki a Tiszapörben való szereplésével vált hírhedtté. Ulain most azt a megdöbbentő vádat emelte, hogy a Magyar Általános Hitelbank háromszáz millió korona értékű Interrexim és MFTR részvényt osztott ki a nemzetgyűlés tagjai között.

A nemzetgyűlés mai ülésén Esztergályos János szocialista tette szavá óriás izgalom közepett Ulain vádját. A Ház minden oldalán roppant zaj tört ki, a képviselők felugráltak, amikor Esztergályos a vállat felem-

litette. Mindenfelől hangzott:

— Kik azok, akik részvényeket kaptak?

— Neveket kérünk! Meggyanúsította a nemzetgyűlést!

— Hol az az ember? Mikor mond le a mandátumáról?

Felrobbantottak egy francia repülőgép-raktárt

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Bochumból jelentik: Weidmarban, a francia gépkocsi raktár mellett elhaladó autóból menet közben bombát dobtak a raktárra. A raktár felrobbant és hírtelenben fel sem becsülhető károkat okozott. A tettesek kézrekerítése mindeddig sikertelen maradt.

Esztergályos parlamenti bizottság kiküldését kéri.

A napirend megállapításánál Paks József emelkedett szólásra. Felszólította Ulaint, hogy konkretizálja vádjait, mert ellenkező esetben a Ház elnökének kötelessége bünvádi eljárást indítani ellene.

Az ülés este 8 órakor nagy izgalmak közt ért véget.

A honvédelmi miniszter
nem tűr rendzavarást!

A kormánypárt tegnap este tartotta pártvacsoráját, melyen a kormány számos tagja vett részt. Csáky gróf új honvédelmi minisztert első megjelenése alkalmából melegen üdvözölték. Csáky válaszában kijelentette, hogy amíg állásában lesz, a rendet és a fegyelmet minden körülmények között fentartja az országban s rendellenességet se balról se jobbról nem fog tűrni. A tetszéssel fogadott beszéd után többen felszólaltak.

MAI ZÜRICH NYITÁS:

BERLIN	0002350
NEWYORK	572
PÁRIS	3345
MILANO	242550
PRÁGA	171250
BUDAPEST	650
BUKAREST	
BÉCS	0008075

A városi tanács is megvédi a kereskedőket

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara terjedelmes beadványban fordult a városi tanácshoz, amelyben tiltakozását jelenti be a súlyos adóprés ellen. Kéri a tanácsot, hogy járjon közbe a pénzügyigazgatóságnál, hogy ezeknek a horribilis összegben megállapított adóknak végrehajtását még idejekorán felfüggeszessék.

A tanács tekintettel az ügy fontosságára, a Kamara átiratát már legközelebbi ülésén tárgyalja és a kereskedők védelme érdekében az összes intézkedéseket folyamatba teszi.

HIREK

NAGYVÁRADI
ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	-	76
MÁRKA	-	950
OSZTRÁK KORONA	-	362
CSEH KORONA	-	582
FRÁNIA FRANK	-	1150
SVÁJCI FRANK	-	3390
DOLLÁR	-	196
LIRA	-	840
FONT STERLING	-	895

Uj cégek

A nagyváradai törvényszéken legutóbb a következő új cégeket jegyezték be:

Constantin Bogdan és Lupu Rosenberg szállítási és vámiroda;

Hajnal és Rózsa rőfös és rövidáru kereskedés;

Nothi és Mendelovits timár; Weisz Rudolf és fia gumi és li-noleum kereskedés;

Steiner, Hillinger és Katscher cipőgyára;

Klein és Feuerlicht férfi és női divatárúkereskedés;

Schwarcz Adolf ruhakereskedő;

Jakober és társai szatmári gabonakereskedő cég fiókja;

Hillinger és Illyés bankház ügyvédi cégtulajdonos: Illyés József.

Herbst Fülöp ékszerész.

Nae Greceanu fakereskedő;

Szántó Móríc pénzváltó;

Ullmann József és fia, egyesüli cégtulajdonos Ullman József.

* **A városok autonómiája.** A marosvásárhelyi polgármesteri hivatal a városok törvényhatóságáról szóló javaslatát most küldötte meg Nagyváradnak. A javaslatához mellékelte átiratban kéri a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal, hogy Nagyvárad városa szintén tegye meg észrevételeit, hogy a szeptemberi kongresszuson a kész javaslatot elfogadtassák.

* **Egy hold föld másfél millió korona.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A földárak rendkívüli módon emelkedtek. Csongrád, Csanád és Békésmegyében egy katasztrális hold föld másfél millió koronán alul már nem kapható.

* **Uj repülőjáratok.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A München-Bécs-budapesti repülőjárat első gépe tegnap reggel 9 órakor indult el Münchenből és tizenegy óra után Bécsben simán leszállt. A Budapest-Bécsi repülőjárat Junkers-vízrepülőgéppel ma megindult.

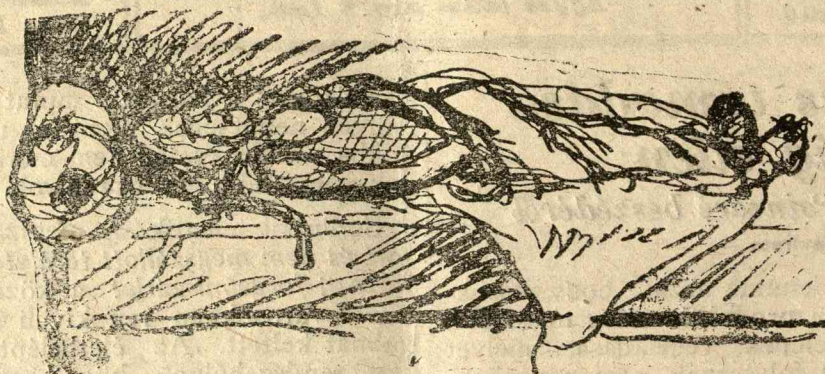
* **Négyszázötvenhárom miligramm rádium.** Az Estilap tudósítója táviratozza: Párisból jelentik: dr. Wempel professzor négyszázötvenhárom miligramm rádiummal eltűnt, amelynek értéke megbecsülhetetlen. A rendőrség nyomoz.

* **Kulcsokat találtak.** A Bunyitay-liget és Pál-utca sarkán egy kulcs csomót találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti Borodi György detektívfelügyelőnél az államrendőrség 11. számú szobájában.

A Galamb-utcán

Tegnap lázongó asszonyok álltak a Galamb-utcán egy ház előtt. A tömegnek nehezen tűnt át a Nagyvárad Estilap rajzolójaival, hogy körülnézzünk és beszéljünk az emberekkel a szomorú házban, ahol Bartos Irénke ravatalát ácsolták.

A szobában megdöbbentő látvány volt a kis lány teteme, mely szinte diffúz állapotban, emberi alakjától megfosztottan, a feloszlás kezdeti stádiumában feküdt a bőrkanapén. — Néhány markáns vonással raj-

A halott Irénke

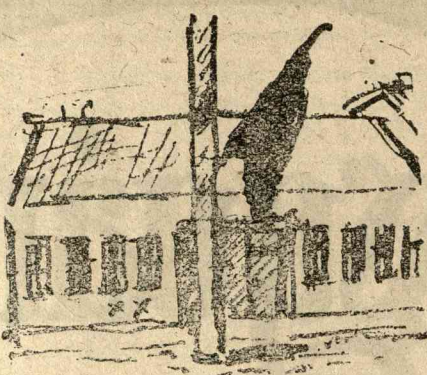
zolónk sietve veti papírra a halott képét.

Az elvakult, fenyegető tömeg, mely tegnap még halált követelt

* **A rendőrprefektus ur figyelme!** A Várady Zsigmond (Kogalniceanu) utca lakói panaszkodtak nálunk, hogy a közbiztonsági üzem figyelme rájuk egyáltalán nem terjed ki. Döglött macskák és patkányok napokon keresztül, sőt heteken át hevernek az utcán, piszkos tócsák lépten-nyomon, amelyek melegágyai a fertőzésnek. Felhívjuk ezeket az ázsiai állapotokra Catana rendőrprefektus ur figyelmét.

* **Halálozás.** Bartos Irénke f. hó 16-án életének 13-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 18-án d. u. 5 órakor lesz az olaszii temető hullaházánál megtartva. Germán Károly keresztény temetkezési intézete Saspassage.

* **Szenzációs kabaré-előadások az Atlantic-mozgóban.** A pesti kabarék legkiválóbb tagjai kezdik meg két napos vendégjátékukat Nagyváradon. A két este vendégszereplő művészeket már nem kell külön bemutatni a közönségnek. Kökény Ilona, Mérszáros Giza, Szűcs Nelly, Harsányi Rezső, Sarkadi Aladár és Gonda József nevei már régen a beérkezettek között vannak és az ő művészetük a kabaré fénykorát is jelenti egyben. A művészek csütörtökön Roberto Bracco nagyhatású egyfelvonásosát, a „Csak egy csók” és Harimath Imre „Utolsó szerdájá”, pénteken és Dugonics „Ötödik hétig”, Geiger nagyhatású egyfelvonásosát, „Az asszony” kerülnek színre. Minden este Kökény Ilona és Szűcs Nelly magánszámokat adnak elő, azonkívül a budapesti közönség dédelgetett komikusa, Sarkadi Aladár tart humoros előadásokat. A kabaré-estélyek az Atlantic nyári mozgóban valószínűleg zsúfolt nézőtér előtt fognak végbe menni.

A Galamb utca ház
xx Ahol a kis Irénke meghalt

egy pszichózis hatása alatt, ma már lassankint eloszlott. A külvárosi utca ismét csendes és elhagyott.

ni, amiért is ajánlatos a belépőjegyeket elővételben megszerezni.

* **Garibaldi özvegye meghalt.** Budapestről táviratozzák: Római távirat jelenti, hogy Garibaldi özvegye tegnap meghalt.

* **Látványos filmszkecs a Dorian-Filmszínházban.** A bohémek világában, a kulisszák mögött játszódik le ez a kacagtató bohózat. Művész emberek állnak a mese központjában, akik nevetve fognak fel mindent jót, rosszat egyaránt. Kitűnő beállítású film-képek és frappáns színpadi jelenetek váltakoznak egymással. A nagyszerű szkecs, amelynek főszerepeit Biró Géza és Kolozsi Ilus játsszák, még szerdán és csütörtökön látható a Dorian-Filmszínházban. — A szkecs előtt „A pápaszemes kigyó” című 2 felvonásos burleszk kerül színre a főszerepben Sefel és Coclel. Az előadások 6 és 9 órakor kezdődnek.

* **Ma van Tábori Emil jutalomjátéka a Bonbonnierben.** Pont 9 órakor kezdődik a külön célra összeállított grandiózus műsor.

* **Az Apolló-mozinak és az Atlantic nyári mozinak ma, szerdán az „Élet és a szerelem hullámai” 6 felvonásos főúri drámát megismétli.** A bájos és megkapó szerelmi történet, mely meghatározó jelenetekben jut érvényre, a csodaszép felvételeken alkalmat nyújt a nagynevű Fern Andra művészetének teljes érvényesülésére. A nagyszabású drámán kívül egy szenzációs film „Kép az orosz életből” is bemutatásra kerül. Előadás az Apollóban 5, 7 és 9, az Atlantic nyári mozi-ban 9 órakor kezdődik.

x 150 lei egy Linon kalap fehér és színes csak a Ritában Te-leki-utca 24.

* **A SPORTHIRLAP** rendkívüli száma holnap a kora reggeli órákban hozza a ma délutáni NAC-Egyetértés bajnoki meccs részletes leírását és más szenzációkat. Közli továbbá a válogatott csapat védelmi és halvesorának fényképeit.

* **A Félix-fürdő melletti Bihar** vendéglőben naponta Horváth Jancsi zenekara játszik. Olcsó konyha, kitűnő nagyváradai borok. Pontos kiszolgálás.

* **Harisnyák, kesztyűk, jumper pamút, férfi ingek** legolcsóbban Blumnál, a Körös parton.

FISCHER ARUHAZBAN
SAS PASSAGE

Elysee gépselyem lei 3.50
Prima alsószál és félce . . . 15.—
Göggingeni cérna 200 mtr. 9.—
1000 mtr. Göggingeni cérna 40.—
400 Yardos I-a cérna . . . 10.—

* **Keresse fel a Chemnitz** le-rakatot, nem fogja megbánni. Legjobb harisnyákat gyári árakban vásárolhatja. Szalárdá-utca 9. emeleten, bejárat Alapi-utca.

NYILTTER

NYILATKOZAT

Határozottan visszautasítom azon gyanúsításokat, amikkel Horovitz Dávidné engem női becsületemben ok nélkül súlyosan megtámadott. Az ő férje az én férjemtől kibérelt egy butorozott szobát ellátással. Egyszer ott lakott, amikor is más megfelelőbb lakásba költözött, a többi egy asszony kitalált meséje, amely hurcolásáért én ellene a büntető bíróságnál fogok megtorlást keresni.

Tapaszi Lajosné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősöknek, jóbarátoknak és rokonoknak, kik drága jó édes apánk halálát alkalmából bennünket részvétnyilvánításaikkal felkerestek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Fleischer Imre és Dezső.

Elcserélném

Nagy Sándor-utcán levő 3 szobás fürdőszobás lakásomat 3-4 szobással. Le-lépést fizetek.

„Ardeal” Str. Postei Uri-utca 8.

FISCHER SAS PASSAGE
harisnyáinak jósága és olcsósága
elismert.

PUBLICATIE

Informatie aparuta in ziarul local Nagyvárad aparut in ziua de Sambata 14 cu data de 15. Iulie 1923. relativ la constituirea unei comisii din sanul acestei Pref. de Pol. pentru infranarea speculei este de domeniul fan-taziei.

Organele insarcinate cu controlul comertului sunt numai cele prescrie de noua lege contra speculei.

Oradea-Mare, la 17. Iulie 1923.
Prefectura Politiei.

Rejtelmek egy gyermek holtteste körül

Hogyan halt meg Bartos Irénke
Rendőrséget véd egy Galamb utcai házban

Az Estilap tegnapi riportjából értesült a közönség, hogy a külvárosnak izzó szenzációja van. Hirt adtunk a sötét vádról, amely a madár nevű kis utcákban pattant fel. Bartos Sándor hivatalos szolgája feleségéről réggen suttogták a szomszédok, hogy veri a mostoha gyerekeit. Most elég volt a hír, hogy a pici lány hirtelen meghalt. A többi már rá kellett bízni a tömeg hisztériájára.

Mikor az Estilap munkatársai ma kint jártak a Galamb utcán, kipirult arcú asszonyok izgatott serege állt a 9/112. számú ház előtt, amelynek kapujára krétával, ormótlan betűkkel van kiírva: Gyilkos asszony! Siketítő rikácsolással, egymás szavát sem értve, zsinatoltak.

— Be kell menni! — kiabálta

Hozzák a koporsót

A kocsi megáll az alacsony, fehérre meszelt, csinos külvárosi ház előtt. A gyász szomoru díszleteit leemelik. A szuronyos rendőr és Márosán detektív érelyesen tartja vissza az exaltált tömeget, mely a házba akar nyomulni.

Már kétszer sturmoltak itt — beszél egy bőrkötő iparos. Az éjszaka is berontottak a házba, ma délből is. Nem lehet bízni a néppel. Tegnap óta itt rostokol. Van, aki az ebédjét is idehozta.

A megrugott hangyaboly nyüzsgés így, mint most a sokadalom a ház előtt. Mialatt a padláslyukon

kitűzik a fekete lobogót benyitunk a leanderfás kis udvarra, ahol a házbeliek, meg a rokonok verődnek keserves csoportba.

A rokonok. Nem nehéz megállapítani, hogy az atyafiság két pártra szakadt. Egy derék levélhordó. Bartos sógora. Az asszonyok, testvérek. Ők vannak itt hárman-négyen és váltig a rettenetes váddal gyötört asszony oldalán. Velük szemben az első feleség familiája, az anyós, meg a rég elföldelt asszony testvérei. — Megölték, megölték a gyönyörűt! — sikoltoz az öreg asszony, a kis áldozat nagyanyja. — Hét tört dőfött a szívemből...

A levélhordóék csitítják: hiszen, hogyne verte volna meg a gyereket, ha rászolgált, de ártatlan a szerencsétlen asszony, minek bántják...

A betonos kapualjából nyílik Bartosék lakása. Rendes konyha, hán át lépünk az utcai szobába. Két ágy, szublót, asztal. Sablon. A falon fakult fotográfiák. Az ablakban mályva. A tükrön fekete kendő. A tükör alatt barna bőrdíván.

Kinyult testtel, fehér lepedőbe csavarva

fekszik rajt a halott gyermek.

A mostoha anyja harminc-harmincöt éves, szikár, csontos asszony, kemény vonásu, nagy kezével, fekete ruhában tesz-vesz némán. A levélhordó leemeli a halott fejéről a takarót. Borzong

egy fekete keszkenős öreg nő és az öklével hadonászott. — Ki kell huzni a bitangot!

— Gyilkos! Gyilkos! — üvöltötte rá a félelmes kórus. A kép első pillanatra nagyon fenyegető:

— Akasszák fel a gyilkost! — sipitják szüntelen.

De most a temetkező intézet ravatalos kocsija fordul be az utcába, hozza a koporsót, drapériát, gyászos limlomot, amire az egész nyugtalan tömeg

hisztérikus sirásban tör ki.

Az asszonyok görcsösen zokognak. Egy fiatal menyecske a Teleki utcáról jött. Ideges és dult:

— Mit bögnek? — kiáltja — Elevenen égessék meg a gaz mostohát!

gató kép. A holt gyermek viaszos arca ijesztő amorfi massa:

— Na, itt van a szegényke — mondja egy asszony a szobában.

Az anyja szípgöngyöl. Egy munkás a vállán hozza a szürke koporsót. Aranyos papírbetűkből van az oldalára ragasztva:

Bartos Irénke élt 13 évet

Az asszony felhőrdül és a falhoz dőlve konvulzív rángatózással zokog. Az ura, csendes, szelíd ember, merő izgalom:

— Jaj, most elviszik... istsenem...

A szoba levegője fojt. A kapu alatt újabb arcok és ott van megint az öreg Szabó Imréné

a holt gyermek nagyanyja,

akit már többször kiharancsoltak a rendőrök:

— Mikor tudta meg jó asszony ezt a szerencsétlenséget? — kérdezzük.

— Az este jöttek a hírrel.

— Ki mondta, hogy a kislányt az anyja ölte meg?

— Nem kellett azt mondani lelkem...

Ime. A többi szinte érthető. Az öregasszony fellármázta a szomszédságot: Irénkét agyonverte a mostohája. És az asszonyok már indultak is az éjszakai ostromra.

— Maguk bolondították fel a várost — sirdogál Bartosné testvére — szégyelhetik magukat. Ide csöditik a népet, kövel dobálnak. Ha az éjszaka nincs a detektív ur, kicserzik a bőrünket.

Elmondja, hogy éjjel valóságos ostrommal törték rájuk. Délben újra be akartak rohanni a házba. Itt, ahol halott fekszik. Van lelkük!...

Jórávaló, szelíd ember

Bartos Sándor.

A szeme kisírva:

— Lelketlen rokonok csinálják ezt az aljasságot — mondja halatlan keserűséggel. Az első feleségem... nem akarok róla beszélni... Amíg én a harctéren véreztem, addig... hagytuk ezt kérem szépen. A babaképzésben halt meg. A gyerekeket nem hagyhattam vadul felnőni. El-

vettem ezt az asszonyt, jó feleség és nem

érezte a gyermekeim mel soha, hogy mostoha...

Egy fiatal gyászos asszony hirtelen közbevág:

— Ugyan hagyd már. A sirig jó vagy te szegény ember.

Az asszony, Nagy Gvuláné, Bartos édestestvére. Sirva mondja, hogy a derék ember mindent magára vállalt, csak a feleségének baja ne essék.

— Hagyd el, Sándor, két esztendeje is odaszökött hozzám a kislány szegényke, nem akart hazajönni világért se...

Irénke apja oda se hallgat:

— Lehet, hogy megverte az anyja, én is megvertem, ha rászolgált. Mért ne. Vasárnap is ráhúztam a nadrágszíjjal. Verés nélkül nem lehet gyereket felnevelni. Ugy bánt vele az asszony, mint más anya a gyermekével.

A szobából kihallatszik a ravatalozó munkások kopácsolása.

A halott Irénke hugocskája

a tiz éves Vilma könnyes szemmel, sápadtan lopakodik az udvarra. A boglyas csöppségét kérjük, mondja el hogyan történt a szerencsétlen eset a házban. Vilma nagy fekete szeméből bátorság és értelem sugárzik:

— Anyuka itt az udvaron varrt Irénkének slafrokkot. Irénke a szobában volt én meg az utcán az árokból gyomláltam a füvet. Irénkének nagyon jó kedve volt, kiszólt nekem az ablakon: kukk, szervusz! Mondtam neki rossz lesz még abból. Így incselkedett, felállt a székre és megint kikiáltott rám... Aztán bejöttem, a széken állt, nevetett, egyszerre tántorgott, leszállt a székről. Azt mondja: szervusz... Láttam, hogy szédül, kérdeztem mi baj. Kiáltott: anyu... anyukát akart mondani, de csak így: anyu... Kiszaladtam anyukáért, bejött, locsolni kezdte, mondta menjek apukáért. Apuka Jeleneknél volt...

Egy asszony, mint a vércse, lecsapott hirtelen a kislányra:

— És ki harapta meg Irénkét, ezt is mondd kicsikém.

Vilma rémülten huzódott el. Az apja megtaszította az asszonyt:

— Ki maga? Mit akar?

Kiderül, hogy a bakafántos fehérnép a Hármasszobából való. Ott hallotta mi történt. A tömegszuggeráló áldozata. De a leghangosabb:

A mostoha anyja vallomása

A rendőrségen Borodi György ügyeleti tiszt hallgatta ki Irénke mostoháját. Bartosné idegesen vonagló szájjal válaszolt a kérdésekre.

— Nem tagadom — mondta — gyakran megvertem a gyereket. De csak akkor ha rossz volt. Az apja is megverte. Tegnap délután igazán semmi-ből keletkezett az egész. Az udvaron varrtam. Irénke és Vilma segítettek. Hét óra után szól-

— Csak mondd ki, harapta meg a kislányt! — kiabálja, miközben kituszkolják a kapun.

Vilma felpul meg a konyhaajtóban. Megsimogatjuk selymes haját:

— Anyukád megverte Irénkét?

— Nem, nem bántotta. Csak akkor vert meg bennünket, ha megérdemeltük.

— És ki parancsolta, hogy ezt így kell mondani?

A kicsi gyerek nagy szemeket mereszt:

— Nekem? Senki...

Ismét egy elszánt csapat tör utat a házba. Egy fiatal asszony zudul be legelő, arcát a düh frenéziája torzítja el:

— Mi lesz azzal a...

A detektív hamar kitessekel a félelmes csapatot, ezalatt Irénke mostohája, kit égő nyilakként érnek az utcáról beröppenő szitkok, könnyes szemmel visz a ravatalhoz egy repedt gipsz szobrot, a szűz anya szobrát...

— Üssétek agyon!...

üvöltik a kituszkolt asszonyok.

Beszélnék a házban lakó Sziget Józsefnél. Faggatjuk, mit tud.

— A kis Irénke behozta az este a vacsorát melegíteni. Nem volt semmi baja. Ez nyolc óra volt. Aztán elment, nem tudom mi lett vele. Mondják tüvel szurta, megharapta az anyja. Nem tudom. Nem is hiszem. Rossz kis gyerek volt a szerencsétlen, pár éve pénzt lopott, vásott volt. Igaz megverte az anyja, én is megvertem az anyját. A nép bolond kérem, nem olyan gonosz emberek ezek...

...A ravatal elkészült.

Jön egy rendőr Bartosékért. A kapitányságra hívják őket. A kis Vilma sirva néz utánuk. Az utcán fenyegetően mozdul meg a tömeg. Az asszonyok káromva rohannak a kapu felé:

— Itt megy! Itt viszik!

— Gyilkos! Agyonverte a gyermekeit! Elevenen kell meg-sütöni

A rendőr energikusan moccan meg és a tömeg szétfut. Csak az öklök harangoznak és néhány ideges sikoly kíséri Bartosné.

Az óvatosság fényezőjével kell a hatóságoknak ezt a lélek-tanilag is érdekes problémát vizsgálni. Elhamarkodott lépés sokat árthat. Itt most nehéz elfogulatlanul lenni, mert a büsnöst kereső tömeg idegessége e pillanatban mindent magával tép. Maga a szörnyű vád alatt roskadó asszony az este, előzetes kihallgatásakor olyan valómást tett, amelyben a bünt részben vállalata.

tam Irénkének, hogy tegyen fel vizet melegíteni a lábasba. Azt mondotta, hogy Szigetnél úgy is van tűz, majd ott felmelegíti. Erre én

dühös lettem és pofon-vertem.

Akkor újra mondtam, hogy vigyen be vizet a konyhába. Be is vitte, de rossz helyre tette le. Bementem és mondtam neki miért nem fogad szót és

felemeltem a kezemet, hogy újra pofon vágom. Irénke ekkor rám emelte kezét.

Erre elöntött a düh

és beleharaptam a karjába, de nem sirt, akkor beleharaptam a másik karjába is.

Most már beszaladt a szobába, de én nem mentem utána. Kis hugával nevetgéltem. Pár perc múlva zuhanást hallottam. Benyitottam a szobába, de Irénke gyomrát szorítva fájdalmasan nyögte:

— Jaj anyukám!...

Én akkor dörzsölgetni kezdtem, de egészen alélt volt. Szigetiné is bejött ő is dörzsölte. Nem használt semmit. Elrohantam a Zsigmondovits gyógyszerárba. Cseppeket adtak, avval próbáltuk élesztgetni. Vilma a keresztapjához szaladt, aki Eilender doktor urat hozta, de már akkor Irénke meghalt...

Gyertyát gyújtottunk, mert katolikus volt...

Borodi felügyelő Bartost hazá engedte, az asszonyt azonban kihallgatása után őrizetbe vette.

Szükséges volt az őrizetbevétel azért is, mert a tömeg dühétől kellett az asszonyt megvédeni.

Este egy szakasz rendőrt küldtek ki

a ház védelmére.

Sólyom Kálmán vizsgálóbíró, dr Szőke és dr Nádaei törvényszéki orvosok az olasz temetőben felboncolták Bartos Irénke holttestét és a boncolás eredményeként megállapították, hogy

a halál közvetlen oka tüdőgyulladás volt.

Miután büntény egyáltalán nem forog fenn, a vizsgálóbíró 3915—923. szám alatt

megadta a temetkezési engedélyt.

A kis Bartos Irénkét nem szülei házából, hanem az olasz hullaházból temetik ma délután fél négykor.

Bartosnét különben a vizsgálóbíró döntése alapján Starrak kapitány ma reggel szabadlábra helyezte.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Bohémek opera, Marcus Ritta és Traian N. Grozavescu a wien Volks-opera tenoristájának felléptével, felemelt helyárrakkal.

Csütörtök: Gül Baba, Somogyi Emmy és Sik Rezső vendégfelléptével, rendes helyárrakkal.

Péntek: Bajazzók és Parasztsücsület Marcus Ritta és Traian N. Grozavescu a wien Volks-opera tenoristájának felléptével, felemelt helyárrakkal.

Szombat délután: Kis kadet, Somogyi Emmy vendégfelléptével, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Hazudik a muzsikaszó, Somogyi Emmy felléptével.

Vasárnap délután: János Vitéz, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Csárdáskirálynő, Somogyi Emmy és Sik Rezső felléptével, rendes helyárrakkal.

Hétfő: Pillangó kisasszony opera, Marcus Ritta és Grozavescu a wien Volks-opera tenoristájának felléptével, felemelt helyárrakkal.

Elbucsuzott Jósika Mici

Tegnap este Molnár Ferenc pompás vigjátékában, a Hat tyuban bucsuzott Jósika Mici. Az idei szezonban utolsó ízben lépett a váradi publikum elé a kitűnő drámai művész. Meleg, szeretetteljes ünneplésben volt része és tisztelői békeidőkre emlékeztető bőkezűséggel szórták lábai elé a virágot. Jósika Mici ma délután utazott el. Néhány hetet az olasz Riviérán fog tölteni.

MARCUS RITTA ÉS GROZAVESCU VENDEGJÁTÉKA

Ma este kimagasló művészi eseményben lesz része Nagyvárad közönségének. A Bohémek operában kettős vendégjáték lesz. Az egyik vendég Marcus Ritta asszony, aki színpadokon és hangversenyeken aratott nagy sikerei után a Bohémek Mimijét játsza el. A másik vendég a bécsi Volks Oper első tenoristája Grozavescu N. Traian, aki Bécsben Carusóra emlékeztető sikereket aratott. Grozavescu Rodolf szerepét éneklő a Bohémekben. A többi vezető szerepet Kovács Kató, Kovács Dezső, Marcus, Bereng és Kornai játszik.

Pénteken este Marcus Ritta asszony a Bajazzók Neddájában lesz vendége a színháznak, míg a Bajazzót a csodálatos hangfenomén Grozavescu N. Traian játsza. Az opera többi szerepe a régi kipróbált kezében lesz. A Parasztsücsületben Kelmai Ilona, T. Pogány Janka, Kovács Kató, Vajda, Kovács Dezső játszik a vezető szerepeket. Mindkét operát Váradi karnagy vezényli.

Hétfőn este lesz harmadik vendégjátéka Marcus Ritta művészsasszonynak és Grozavescu tenoristának. Ez alkalommal Puccini gyönyörű operáiban, a Pillangó kisasszonyban lépnek fel. Az opera többi vezető szerepeit T. Pogány Janka, Kovács Kató, Kovács Dezső és Marcus játszik. A zenekart Váradi karnagy vezényli.

— Gül Baba vendégekkel. Csütörtökön este is két vendége

lesz a színháznak, még pedig Somogyi Emmy a kolozsvári Magyar Színház táncos szubrettje, aki a szép zenéjű Gül Baba operettben legjobb szerepét a Gábor diákot játsza. A másik vendég a nagyváradi közönség régi kedvence Sik Rezső a budapesti Városi színház művésze, aki ez estén kezdi meg vendégjátékait és először is régi kedves szerepét a Gül Babát játsza. A nagyszerű operett többi vezető szerepeit Erényi Böske, T. Pogány Janka, Madas, Stoll, Békési és Pattantyus játszik. A zenekart Szatmári karnagy vezényli.

— Hazudik a muzsikaszó, Somogyi Emmyvel. Szombaton este folytatja vendégjátékait Somogyi Emmy a nagyszerű Hazudik a muzsikaszó operett Jutka szerepében. A közkezdelt operett többi vezető szerepét Kovács Kató, Tolnai, Gróf Laci, Stoll és Békési játszik. A zenekart Szatmári karnagy vezényli.

— Csárdáskirálynő vendégekkel. Kálmán Imre legszebb operettjét, a Csárdáskirálynőt vasárnap estére tűzte műsorra a színház igazgatósága, a címszerepben Somogyi Emmével és Kerekes Ferkó szerepében Sik Rezsővel. A nagyszerű operett többi vezető szerepét T. Pogány Janka, Erényi Böske, Tolnai, Gróf és Galambos játszik. A zenekart Szatmári karnagy vezényli.

— Délutáni előadások. Szombaton délután mérsékelt helyárrakkal és Somogyi Emmy vendégjátékával adja az igazgatóság a közönségnek a Kis kadet operettjét, amelyben Somogyi Emmy egyik legkedvesebb szerepét, a cselédleányt játsza. A népszerű operett többi vezető szerepeit Erényi Böske, Daka Anna, Gróf László, Hetényi, Madas, Perényi és Stoll játszik. Vasárnap délután pedig ugyancsak mérsékelt helyárrakkal Kacsóh Pongrácz csodaszép zenéjű operettjét, a János vitézt játszik Tolnai, T. Pogány Janka, Erényi Böske, Kovács Kató, Békési, Stoll és Madas. A zenekart mindkét előadáson Szatmári karnagy vezényli.

Főszerkesztő: MARTON MÁNÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

82

száma szelvény
a Nagyvárad Estilap
irodalmi ajándékára.
Aki 90 egymásután
következő számból a szelvényeket kivágja és
összegyűjtve, ellismervény ellenében kiadónvatalunkban (Hegedűs Hirlapiroda) átadja, részt vesz a Nagyvárad Estilap Irodalmi sorsolásában.

* Kalmár Tibor kedvelt magyar dalai: Neked adtam... Simongáti lányok, Isten veled... Kicsi maga mi lányunk... Édes anyám nagy a baj. Somogyi nota. Kottája kapható a Hegedűs Hirlapiroda zenemű osztályában.

NAP- ÉS ESŐERNYŐT

minden kiviteiben készít

Első Erdélyi Ernőlipar
ROSENBERG TESTVÉREK

Nagyvárad, Zöldfa-utca 8.

Kérjen árajánlatot

MEGÉRKEZTEK

Szép női grenadin blúzok 100 leltől
Szép női grenadin ruhák 250 leltől
Szép női pongyolák 150 leltől
Szép gyermekruhák 50 leltől
Kész fűrdőruhák a legolcsóbb árban

MODELL ÁRUHÁZ

Szent János utca 6. szám alatt

Bódis Ferenc

ékszerüzlete

Rákóczi-ut 1 sz.

Allandó nagy raktár nagy, valamint ezüst és ékszerárakban. — Valódi schweitzli zsebórákban. — Szolid árak. —

Készít, javít, átalakít
Vesz, elad, cserél

Villamos erőre berendezett ékszerkészítő iparteje
Nagy Sándor-utca 1.

Berdach Jenő

dentist

Oradea-Mare

St. Regele Ferdinand 6

Foghúzás Lei 10
Fogtörés " 25
Kaucsukba foglalt fog 50
Fém korona Lei 100
Arany korona Lei 300

Fogsorok szájpaddal v. anélkül a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Vidékiek 24 órán belül kielégíttetnek

GUMMI

KABÁTOR

nagy választékban érkeztek

ROTH M. Utóda

uridivat üzletébe

Bómer-tér Telefon 184.

„HERMA” Uj üzlet! „HERMA”

Biharvármegye legnagyobb áruháza!

Mindenkinek érdeke, hogy cipő- és kalapszükségletét a legolcsóbban

MANNHARDT és LEFKOVITS

cégnél, Nicolae Jorga (Zöldfa)-u. 7. sz. szerezze be hol a

„HERMA” elpótyarának egyedül kerekete van, mindenféle gyermek, leány, fia, nő, férfi, egész, fél, kék és színes cipőkben

Külön fehérneműosztály!

gallér, közelítő, ing és nyakkendő, harisnya a legfinomabbtól a legolcsóbb minőségig!

„HERMA” A cégre lessék ügyelni! „HERMA”

Ferdinánd királyhoz fordul a nagyváradai zsidó-kongresszus

Megemlékeztünk arról, hogy az erdélyi orthodox zsidó hitközségek delegátusai tegnap délután kongresszusra ültek össze Nagyváradon, hogy a kormány zsidóellenes tendenciájú iskolarendeleitei ellen felemléjként tiltakozó szavukat. Számos hitközség, legnépesebbtől az alig tíz tagot számlálóig elküldte delegátusait erre a kongresszusra. Ullmann Mór elnökölt és felolvasta a királyhoz intézett üdvözlő táviratot, majd megnyitó beszédében rámutatott a vigasztalan és szomorú helyzetre, amelybe az erdélyi zsidó hitközségek a közoktatásügyi miniszter legutóbbi rendeletei következtében kerülnek.

Freund Lajos nagyváradai delegátus ismertette a felekezeti vak elfogultság szellemében készült miniszteri rendeletet, majd határozati javaslatot olvasott fel, amelynek fontosabb passzusai így hangzanak:

... A zsenekoru gyermekek kerülnek kellemetlen dilemmába, midőn választaniok kell aközött, hogy iskolát látogassanak-e a legelemibb nevelésben és tudásban való részvétel céljából, vagy azt elkerülve, a vallásos követelményeknek feleljenek-e meg, minthogy az újabb miniszteri rendelkezés alapján a kettőt egymással összeegyeztetni és kellő összhangzásba hozni lehetetlen.

A rendeletek sérelmesek; beleütköznek legszentebb hitkeveinkbe és ilyennek legszentebb hitkeveinkbe és ilyenformában mindenek elfogadhatatlanok. Feltesszük, hogy a közoktatásügyi kormány maga is belátja majd, hogy milyen viasz helyzetet teremtett rendeleteivel; rá fog eszmélni, hogy se nem méltányos, se nem nemzeti érdeket jelentő cselekedet sok ezerre menő gyermekét elvinni az élet lehelletét: a kultúrát.

Reméljük és elvárjuk, hogy a kormány több százezer ember követelményeinek és vallásos érületének figyelembe vételével igyekezni fog a zsidó vallást mélyen sértő rendeleteket hatálytalannítani és a lelkiismereti szabadság kellő biztosítása céljából újabb rendelkezéssel a zsidó vallású gyermekeket a szombati írás és rajzolás alól az összes tanintézetekre kiható jogerővel egyszersmindenkorra felmentetni fogja...

E rendelkezések egyike a zsidó köztanulmányoktól megvonja a nyilvánossági jogot, másfelől teljesen kizárja a gyermekek anyanyelvén való oktatást s a következő iskolai évre csak úgy engedélyezi működésüket, ha minden további átmenet nélkül teljesen román, vagy héber nyelven folyik bennük a tanítás. Ez rendkívül sérelmes, a gyakorlatban teljes egészében kivihetetlen és épen azért a zsidó iskolák további fennállását veszélyeztető rendeletek végrehajtása ellen az orthodox zsidóságnak a jelen kongresszuson megjelent képviselői a lehatalozottabban felemlék tiltakozó szavukat.

A kongresszus az iskolarendeletekben automatikus jogainak megsértését látja. A határozati javaslatához hozzászóltak többek közt: Fuchs Salamon, Kohn Dávid (Nagyvárad), Benedikt Sándor (Szinérváralja) és még számosan.

Valamennyien hangoztatták, hogy az egész erdélyi zsidóságnak — orthodoxnak és neológoknak egyaránt — egy emberként kell talpra állnia a lelkiismereti szabadság védelmére. A határozati javaslatot lényegtelen módosításokkal elfogadták és elhatározták, hogy monstre küldöttséget küldenek Bukarestbe, a kormányhoz a határozati javaslat átadására. Felkeresik a kormány minden tagját és a királyhoz is diszküldöttséget fognak küldeni.

9-re emelkedett a lei Párisban

A lei külföldi értékelésében az utóbbi időben határozott bizakodás mutatkozott. A román bankjegy már néhány hét óta 8 háromnegyedes kurzuson áll Párisban. Ennek megfelelően lanya tendencia mutatkozott a bukkaresti és erdélyi piacokon is.

reti szabadság védelmére. A határozati javaslatot lényegtelen módosításokkal elfogadták és elhatározták, hogy monstre küldöttséget küldenek Bukarestbe, a kormányhoz a határozati javaslat átadására. Felkeresik a kormány minden tagját és a királyhoz is diszküldöttséget fognak küldeni.

Tegnap este azután a lei váratlanul magasra szökött a párisi tőzsdén: elérte a 9-es árfolyamot. A magasabb kurzusnak következtében a francia frank 11-re, a svájci frank 33-ra és a cseh korona 5.75-re esett le.

A szinügyi bizottság elé kerül ma a színházi koncesszió ügye

A színházi koncesszió ügye — ugylátszik — nem jutott még nyugvópontra. Ma váratlanul szinügyi bizottsági ülés lesz, amely Parlagi Lajosnak részben azon beadványával foglalkozik, amely a városi villamos díjjak kiutalványozását illeti, de foglalkozni fog a jövő évi koncesszió kérdésével is. A szinügyi bizottság ülése ma délután hat órakor kezdődik a városház tanácsstermében, s nem érdektelen, hogy a jövő évi koncesszió kérdésében a bizottság milyen álláspontra fog helyezkedni. Biztosítékát látja-e a művészi nívó fenntartásának Gróf László és Tóth Elek vállalkozásában, s nem utolsó sorban azt kell mérlegelnie, vajjon Parlagi Lajos utólagos folyamodása a koncesszióért nem a város érdekében való-e. De minden körülmények között tisztázni kell a bizottságnak a színházi diszletek kérdését.

Ez a problema komoly megfontolást igényel. Ma már nagyon valószínűtlen, hogy a gyönyörű diszletek a városi színházban maradnak, hacsak az utolsó pillanatban valami megegyezés nem jön létre Grófék és Parlagi között. Van még egy lehetőség, ha tudniillik mégis Parlagi kapja meg a koncessziót.

Érdekes végül, hogy dr Fischer József kolozsvári ügyvéd, Parlagi jogi képviselője ma délután érkezik Váradra és a diszletek fölött a rendelkezési jogát átveszi. Viszont furcsa kis helyzet lett volna, ha a tegnap délután lejárt terminusig Grófék hajlandóságot mutatnak a diszletek átvételére és Parlagi elkészve megkapja a koncessziót. Ez esetben már ott tartanánk, hogy Parlagi alkudozhatna Grófékkel a diszletekért.

Ébredő-botrány az Andrassy-uton

Mi-or a box-bajnokot megtámadják

— Budapesti tudósítónktól —

Pesten a Nagymező-utca és az Andrassy-ut sarkán történt. Éjtel három óra volt. Egy zömök termetű ur szivarozva ment a járdán, amikor két fehérsapkás fiatalember egy szólt hozzá:

— Hogy mersz ilyenkor az utcán járni?

A szivarozó ur csak bámult rájuk és mosolyogva tovább akart menni. Ekkor az egyik fiatalember előrántott egy bőrburkolatu ólomkorbácsot. Azzal kezdett hadonászni, majd mikor a cinikus ur szótlanul elindult, fejbe vágta. Az idegen kissé megtántorodott, de aztán ököbe szorított kezével az egyik fiatalember arcába sújtott. Az ütés olyan erejű volt, hogy bezúzt az illető fiatalember orrát és homlokcsontját. A másik ifiút felkapta az idegen és a falhoz lapította.

Jöttek a mentők s a két fiatal embert elvitték. A rendőrség is közbeszólt és kiderült, hogy a megtámadott ur D'Arelo spa-

nyol boxbajnok volt, aki történetesen a pesti boxversenyeken vesz részt. A két fiatalember pedig Molnár Sándor és Barta Ernő, az Ébredő Magyarok Egyesületének tagjai.

Kelmay Ilona és Vajda László leszerződtek Kolozsvárra

Hirt adtunk arról, hogy a nagyváradai színház két nagyon értékes tagja itt készül hagyni a társulatot. Kelmay Ilona, ez a rendkívüli tehetségű operaénekesnő és sokra hivatott partnere: Vajda László tenorista tegnap már aláírták a szerződést a kolozsvári alkalmazásukat illetően. Mint már leszögeztük, ezáltal is azt hangsúlyozzuk, hogy a kolozsvári színház vezetőségének nem szabad lett volna a nagyváradai szervezkedés utjába ilyen akadályokat gördíteni.

Kelmay Ilonával beszélünk tegnap. Elmondta, hogy érezték az erkölcsi kötelességet, amely épen most Váradhoz kötné őket, de a kolozsvári kapacitásnak, amely odáig ment, hogy elutazassukkor a vasuti kocsiból szállították le őket, hogy a perronon aláírassák velük

a szerződést. A kolozsvári kontraktus havi négy fellépésre kötelezi a két művészt, s minden további fellépés 500 lei tiszteletdíjat jelent.

Gróf László ajánlata és a kolozsvári gázsit illetően kevés volt a differencia, de viszont Grófék a fellépések számát nem akarták korlátozni, sőt azt kívánták Kelmaytól és Vajdától, hogy régi, klasszikus operettekben is kötelesek lennének fellépni. A kérdés azonban áthidalható lett volna, de a kolozsvári hívó szó erősebb volt.

Érdekes még, hogy Kelmay és Vajda állandó vendégként hajlandó lett volna leszerződni Váradra is. De Grófék hallani sem akartak arról, hogy ne stabil operaegyüttessel kezdjék meg a sze-

A bécsi szerelmi dráma fejleményei

Megemlékeztünk arról a bécsi szerelmi drámáról, amelynek hősesei Revertera gróf fiatal felesége és Downtiel Rudolf kapitány voltak.

A bécsi rendőrség a megindított nyomozás során arra a feltevésre jutott, hogy nem öngyilkosságról van szó, hanem közönséges gyilkosság történt. Támogatja ezt a feltevést az a körülmény, hogy Revertera gróf a rendőrség hívására sem tért vissza Bécsbe.

A TROPPAUI MENYASSZONY

Házasságra szánja a fejét egy krakkói kereskedő. Sok ideje nincs, az üzlet minden percet igénybe vesz. Atutazik hát Troppauba, ahol egyenesen a házasságközvetítőhöz fordul. A családi boldogságnak e kitűnő előkészítője már másnap bemutat egy csinos lányt a krakkói kliensnek. A kereskedőnek tetszik a kicsike s látszólag már kész is a parti. De másnap dühösen, feldúlt idegekkel ront be a közvetítőhöz a krakkói ifjú:

— Te gazember, kit ajánlottál fe nekem. Hisz annak a lánynak egész Troppaual viszonya volt!

— No, nem kell azért ugy esofalni magát, — szól a megnyugtató — nem olyan nagy egész Troppau...

Stambulinszky valuta-hagyatéka

Szófiából jelentik: Stambulinszky hagyatékát felbontották; a vizsgálóbizottság a parasztdiktátornál a következőket találta: 194.000 svájci frankot, 187.000 francia frankot, 15.000 cseh koronát, 6620 angol fontot, 120 dollárt, 2.002.067 arany lejt, 12.660 lejt, 98.000 osztrák koronát, 909 magyar koronát, 3672 német és 340 lengyel márkát. Murajwa hadügyminiszter lakásán egymillió svájci frankot találtak.

Nagyvárad legkellemesebb kerthelyisége
Körösparti terrasza a

„LIDO“

Reggeli, ebéd és vacsora, elsőrendű francia, magyar konyha, cukrászda ala Gerbaud. Kitűnő italok. Kereskedők és iparosok találkozó helye volt kolozsvári Newyork tulajdonosa.

Apróhirdetések

LAKÁS

SZOBÁT, konyhát felépítéssel keresek. Cim Hegedüs hírlapirodában. 270

KÉTSZOBÁS lakásmat elcserélném kétszoba konyhással. Cim Hegedüs hírlapirodában.

POLGÁRIASAN butorozott szobát konyha használatra keresek. Lakbér megállapodás szerint. Cim: a Hegedüs hírlapirodába kérek. 428

ELCSERELNÉM Füzestelepen levő egyszobás konyhás lakásmat disznó-tartással ugyanilyennel a városban. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 435

ELADÓ központban 2 szobás mellék-helyiséges lakás. Szacsavay-uccán asztalos műhely 3 évi szerződéssel. Értekezni lehet Express ügynökségnél Sas-palota Enyveshát fényképészet helyiségében. 433

ALKALMAZÁS

FEHÉRNEMŰ varrónő házhoz ajánlkozik. Róth Frida, Baros-utca 1. 422

LAKATOS tanulókat magas fizetéssel felvesszünk. Halász Testvérek, Cuza Voda (Szacsavay) utca 17. 411

JOBB német leányt 3 éves kisleány mellé keresek azonnal. Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. I. em. ajtó 19. 410

RUHAVARRÁST olcsón és jutányosan vállalkozok lakáson. Cim: Hegedüs hírlapirodában. 420

PERFEKT saldakontista, ki az összes irodai munkában teljes jártassággal bír, állását mielőbb változtatná. Címeket a Hegedüs hírlapirodába kér. 417

2 ügyes manikűrös kisasszony jó fizetéssel felvétetik. Vlahuta (Szent János) utca „Fortuna” manicűr üzletben. 418

FEHÉRNEMŰ varrónő fehérnemű varrást vállal házaknál is olcsón. Cim: Rotterné, Berkovits Ferenc-utca 1. sz. 487

TISZTVISELŐ magyar, német levelező, könyvelő, perfekt munkaerő, több évig Csehszlovákiában szállítási szakban jártas állást keres. Cim Hegedüs hírlapirodában. 406

KERESKEDELMi képzettséggel bíró urilány bármilyen irodai alkalmazást keres. Kereszt-utca 2. Pácz Áron. 427

MAN sucht ein deutsches Mädchen zu einem Kinde, auch Zimmerreinigung wird verlangt. Adresse in Hegedüs hírlapiroda. 429

FÉNYKÉPÉSZSEGÉD férfi vagy nő felvétetik. Enyveshát, Sas palota 1.

KERESÉK németül tudó izr. nevelőnőt 4-6 éves gyermekeim mellé. Rosenberg, Pácz-utca 18. 431

DEUTSCH intelligentes jüdisches Mädchen sucht Stelle als Hausfrau. Briefe unter „Intelligent” an die Hegedüs hírlapiroda. 425

TANULÓ fizetéssel felvétetek. Zöldfa Áruház, Jorga Miklós (Zöldfa) ucca 13. szám. 426

BIZTOSÍTÁSI tisztviselő, ki az összes irodai munkában jártassággal bír, állását mielőbb változtatná. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 434

GÉPMESTER tanulót keres Sunfield domborműnyomda, Vlahuta (Szent János) utca 29.

ADÁS-VÉTEL

SZEKÉR hidmérleg jókarban levő eladó. Megtekinthető Jenei fatelep, Sándor-utca 16., telefon 17-43. 387

ELADÓ fehér gyermekkosci egészen új, fehér előszoba fal, Bossché és egy Fáy akt, fehér és fekete kócsag. Egy eredeti indiai ezüst sál. Egy utcai bőrdő pléd és perzsa függönyök, egy bronz óra. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 350

ELADÓK goblein kelim riselő bőrre festett és batikolt montirozatlan diván-párnák. Kisebb és nagyobb kötött terítők és motívok, filé csipkék és motívok, arany terítők. Matyó himzésű sálak és falvédők, egy barna kötött kerimbó kép. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 349

Egyes öltöny SZÖVETEKBŐL NAGY MARADÉK VÁSÁR mélyen leszállított árban SZÉKELY

posztóáruházában Sir. Avram J. (Kossuth-utca) 5. sz. árn

ELADÓ Arganum szőnyegek 2 és 3 m. Perzsa és szimra szőnyegek, átvettők, nagyon szép szelton takarók. Bagaria barna 43-as és egy fekete 42-es fekete cipő. Női lakk és antilop 37-es. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 348

PALISANDER ebédő eladó. Cim: Hegedüs hírlapirodába leadni. 421

ELADÓ: Utazó gramofon magyar lemezekkel, 2 hencser, szoba kályha vasból, íróasztal, villanyvasaló ágyhoz való villanyok. Kaszárnya-tér munkásház II. emelet. 430

HÁLÓSZOBA és különféle polituros butorok eladók. Fürst, Cuza Voda (Szacsavay) utca 11.

ELADÓ azonnal vidéki jóforgalmu városban egy fűszer, vas, rőfös üzlet teljes berendezéssel más vállalkozás végett. Bővebbet özv. Mohovics Károlyné, Sas passage. 432

KÜLÖNFÉLÉK

PLISSÉ és gouvre munkák olcsón és jól készülnek. Alexandri (Teleky) utca 22. szám. 43

ELADÓK

Dörögös-oldalon 9 kat. hold, 3 szobás lakás 220 ezer leiert. Hering-oldalon egy és fél katasztrális szőlő, felszerelt borház 65 ezer lei, két k. hold, 2 szobás cserepes ház 120 ezer. Érmelléken üzlet, ház, 40 év óta fennáll, elfoglalható 4 szobás lakás, trafik, ital, 600 ezer lei, Szaladobágy határában 9 k. hold szántó, veteményes, gyümölcsös, forráskút, 200 ezer lei. Jobb helyen modern 2 parkettes szoba, fürdő mellékhelyiség. Van több 1 szobás és 2 szobás lakás. Váradi Zsigmond-utcán magánház, elfoglalható lakással, 180 ezer lei. Magyar-utcán új ház 200 ezer lei. Körös-utcán 200 ezer leiert. Van még 450 ház bejelentve, 75 ezer leiertől 2 millióig, fél hold szőlőtől 35 holdig. Vannak üzletek, lakások stb. Ha lakását, házát, szőlőjét, bármit eladni, kiadni, cserélni akar, forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan mindent elintézek.

WEISZ GIZI közvetítő irodája Nyomda-utca 4. (Szaniszló-u. sarok)

Legolcsóbb
Leggyorsabb
Legpontosabb

Kálmán & Szirmai
utlevél és vizumügyekben

Str. General Mosoin 7. Telefon
Mezey Mihály-utca 2-21

Express Általános Kereskedelmi Ügynökség

Külföldre utazóknak
utlevelek vizumoztatását

elintézzük. — Bármely ügyben díjmentes felvilágosítással szolgá-
lunk és bármiféle megfizést elintézzük. Futárarat, vizum minden nap

Ehrlich Manó

cégtulajdonos
Vekerdi Kálmán üzletvezető

a kolozsvári, brassói
és bukaresti konzulá-
tusoknál a leggyorsab-
ban és legolcsóbban
és legpontosabban
Oradea Mare — Nagyvárad
Plata Unirii (volt Szent
László-tér) Sas palota,
„Enyveshát” helyiségében

Magas lelépésért
keresek
központban

3-4 szobás fürdő-
szobás modern lakást
okt.-novemb. havi beköltözésre
Részletes címet
a Hegedüs Hírlapirodába

**Utleveleket,
Vizumokat**

a leggyorsabban és a legpontosabban
elintéző,
Díjmentes felvilágosítást nyújt
Román fordítást
azonnal elkészít

SCHREIER

Parcul Stefan cel Mare
Tisza Kálmán-tér 1. sz.
Vármegyeháza mellett

Általános kereskedelmi, ügy-
nökségi és bizományi iroda

Foglalkozik ingatlanok, mezőgaz-
dasági termények, áru és pénz
közvetítéssel. Minden ügyben
pontosan és lelkiismeretesen eljár
Forduljon bizalommal hozzám

Simon Sándor, Szt. János-u. 30

AMERIKAI IRODABUTOROK,
HÁLÓSZOBAK, EBÉDLŐK

PARKETTAK

elsőrendű kivitel-
ben és nagy választé-
kben kaphatók

RIMANOCZY

Műbutor és parkettgyár
Részv.-társ. ORADEA-MARE
Str. Clujului 117. — Telefon 279.

Rajz Andor

elektro és precíz
mechanikai műintézet

Szalárdi-u. 9. Rosenzweig-ház

Minden e szakba vágó
munkákat szolid árban
vállal. :: Manometer és
mérleg hiteles javítása

Aranyért, ezüstért, briliánsért
legtöbbször fizetek

Óra és ékszerjavításokat olcsón
készítek. Óriási raktár briliáns,
arany és ezüst órákban

HERBST ékszerész

Özv. Petriné látszerész üzletében
B-wdai REGELE FERDINAND No. 9

Sonnenfeld Adolf r. t. Nagyvárad.